KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 6.11.2007
KOM(2007) 657 wersja ostateczna

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie europejskim zawartym z Bośnią i Hercegowiną oraz uchylająca decyzję 2006/55/WE

(przedstawiona przez Komisję)

UZASADNIENIE

Rada Europejska obradująca w Salonikach w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r. zatwierdziła „Agendę z Salonik dla Bałkanów Zachodnich", która wprowadziła partnerstwa jako środek urzeczywistnienia perspektywy europejskiej krajów Bałkanów Zachodnich.

W dniu 30 stycznia 2006 r. Rada przyjęła uaktualnione partnerstwo europejskie z Bośnią i Hercegowiną na podstawie wniosku Komisji przedstawionego w dniu 9 listopada 2005 r. W partnerstwie zawarte są priorytety krótko- i średnioterminowe. Oczekuje się, że kraje osiągną priorytetowe cele krótkoterminowe w okresie od jednego roku do dwóch lat.

W związku z tym Komisja uznała za właściwe przedstawienie wniosku dotyczącego zaktualizowanej wersji partnerstwa zawartego z Bośnią i Hercegowiną. Zaktualizowana wersja partnerstwa oparta jest na przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 533/2004 z dnia 22 marca 2004 r. i uwzględnia rozwój sytuacji opisany w sprawozdaniu z postępów za 2007 r. Zawiera wykaz priorytetowych celów krótko- i średnioterminowych, które mają zostać osiągnięte w ramach przygotowań kraju do dalszej integracji z Unią Europejską.

W odpowiedzi na partnerstwo europejskie właściwe władze Bośni i Hercegowiny powinny opracować plan, określający harmonogram oraz konkretne działania, jakie zamierzają podjąć, aby zrealizować wyznaczone cele. Komisja będzie systematycznie śledzić postępy na drodze do osiągnięcia tych priorytetowych celów.

Priorytety zawarte w partnerstwie europejskim stanowią podstawę programowania pomocy finansowej Wspólnoty, która nadal świadczona będzie na mocy stosownych instrumentów finansowych, w szczególności rozporządzenia Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiającego instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA).

Decyzja Rady, której dotyczy wniosek, nie ma skutków finansowych. W związku z powyższym Komisja wzywa Radę do przyjęcia załączonego wniosku dotyczącego decyzji Rady.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie europejskim zawartym z Bośnią i Hercegowiną oraz uchylająca decyzję 2006/55/WE

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając zmienioną wersję rozporządzenia Rady (WE) nr 533/2004 z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie ustanowienia partnerstwa w ramach procesu stabilizacyjnego i stowarzyszeniowego[1], a w szczególności jego art. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rada Europejska obradująca w Salonikach w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r. zatwierdziła wprowadzenie partnerstw europejskich jako środka urzeczywistnienia perspektywy europejskiej krajów Bałkanów Zachodnich.

(2) Rozporządzenie (WE) nr 533/2004 stanowi, że Rada podejmuje decyzje w sprawie zasad, priorytetów oraz warunków, które mają być zawarte w partnerstwie, jak również wszelkich dalszych dostosowań. Rozporządzenie to stanowi również, że kontrolę postępów w osiąganiu celów określonych w partnerstwie europejskim zapewnia się w oparciu o mechanizmy ustanowione w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia, zwłaszcza poprzez roczne sprawozdania z postępów.

(3) W dniu 30 stycznia 2006 r. Rada przyjęła drugie partnerstwo europejskie z Bośnią i Hercegowiną[2].

(4) W komunikacie Komisji pt. „Strategia rozszerzenia i najważniejsze wyzwania w okresie 2006–2007" zapisano, że układy o partnerstwie zostaną poddane przeglądowi pod koniec 2007 r.

(5) W dniu 12 czerwca 2006 r. Rada przyjęła rozporządzenie (WE) nr 1085/2006 ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA)[3], aktualizujące ramy prawne pomocy finansowej dla krajów znajdujących się w okresie przedakcesyjnym.

---

1 Dz.U. L 86 z 24.3.2004, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 269/2006 (Dz.U. L 47 z 17.2.2006 r., str. 7).

2 Decyzja Rady 2006/55/WE z dnia 30 stycznia 2006 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie europejskim z Bośnią i Hercegowiną oraz uchylająca decyzję 2004/515/WE (Dz.U. L 35 z 7.2.2006, str. 32).

3 Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 82.

(6) Właściwe jest zatem przyjęcie zmienionego partnerstwa europejskiego, uaktualniającego obecne partnerstwo, w celu określenia nowych priorytetów dalszych prac, na podstawie ustaleń zawartych w sprawozdaniu z 2007 r. z postępów Bośni i Hercegowiny w przygotowaniach do dalszej integracji z Unią Europejską.

(7) Aby przygotować się do dalszej integracji z Unią Europejską, właściwe organy w Bośni i Hercegowinie powinny opracować plan określający harmonogram oraz konkretne środki, jakie zamierzają podjąć, aby zrealizować cele priorytetowe niniejszego partnerstwa europejskiego.

(8) Należy zatem uchylić decyzję 2006/55/WE,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

W załączniku określono zasady, priorytety i warunki zawarte w partnerstwie europejskim z Bośnią i Hercegowiną.

Artykuł 2

Realizacja partnerstwa europejskiego monitorowana jest za pomocą mechanizmów ustanowionych w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia, w szczególności przedstawianych przez Komisję rocznych sprawozdań z postępów.

Artykuł 3

Uchyla się decyzję 2006/55/WE.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja staje się skuteczna trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia […]

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK: PARTNERSTWO EUROPEJSKIE – BOŚNIA I HERCEGOWINA – 2007 R.

1. WPROWADZENIE

Rada Europejska zatwierdziła wprowadzenie partnerstwa europejskiego jako środka urzeczywistnienia perspektywy europejskiej krajów Bałkanów Zachodnich. Zmienione partnerstwo będące przedmiotem wniosku stanowi uaktualnienie wersji drugiej, dokonane na podstawie ustaleń zawartych w sprawozdaniu Komisji z postępów Bośni i Hercegowiny z 2007 r. Zawiera ono nowe i niezrealizowane dotąd cele priorytetowe, w odniesieniu do których konieczne jest podjęcie działań. Nowe cele priorytetowe dostosowane są do konkretnych potrzeb kraju oraz etapu przygotowań i w razie konieczności będą uaktualniane. Oczekuje się, że Bośnia i Hercegowina opracuje plan obejmujący harmonogram i konkretne środki, przy pomocy których zamierza osiągnąć cele priorytetowe zawarte w partnerstwie europejskim. Partnerstwo ustanawia także wytyczne w sprawie pomocy finansowej na rzecz tego państwa.

2. ZASADY

Proces stabilizacji i stowarzyszenia stanowi ramy europejskiego kursu polityki krajów Bałkanów Zachodnich, aż do ich przyszłej akcesji. Priorytety określone dla Bośni i Hercegowiny są powiązane z jej możliwościami spełnienia kryteriów ustalonych przez Radę Europejską w Kopenhadze w 1993 r. oraz z warunkami ustalonymi w procesie stabilizacji i stowarzyszenia, w szczególności z warunkami określonymi przez Radę w jej konkluzjach z dnia 29 kwietnia 1997 r. i 21–22 czerwca 1999 r., a także z deklaracją końcową ze szczytu w Zagrzebiu z dnia 24 listopada 2000 r. oraz agendą z Salonik.

3. PRIORYTETY

Priorytety wymienione w niniejszym partnerstwie europejskim wybrano na podstawie założenia, że realistyczne jest oczekiwanie od Bośni i Hercegowiny ich pełnej realizacji lub osiągnięcia znaczących postępów w ich realizacji w ciągu najbliższych kilku lat. Wprowadza się rozróżnienie między krótkoterminowymi celami priorytetowymi, których realizacji oczekuje się w okresie od roku do dwóch lat, oraz średnioterminowymi celami priorytetowymi, których realizacji oczekuje się w ciągu trzech do czterech lat. Priorytety te dotyczą zarówno ustawodawstwa, jak i jego wprowadzania w życie.

Ze względu na konieczność ustalenia celów priorytetowych należy zaznaczyć, że przed Bośnią i Hercegowiną stoją również inne zadania, które mogą stać się celami priorytetowymi w późniejszych wersjach partnerstwa, przy uwzględnieniu przyszłych postępów poczynionych przez Bośnię i Hercegowinę.

Wśród priorytetów krótkoterminowych wyróżniono kilka celów nadrzędnych, które przedstawiono na początku listy. Kolejność priorytetów kluczowych na liście nie oznacza uporządkowania ich według ich wagi.

3.1. Priorytety krótkoterminowe

Nadrzędne cele priorytetowe:

– przyjęcie odpowiednich przepisów umożliwiających reformę policji na poziomie kraju i tworzących go podmiotów zgodnie z trzema zasadami UE oraz rozpoczęcie tej reformy;

– pełna współpraca z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii (MTKJ), w tym aktywny udział w zatrzymywaniu znajdujących się na wolności osób oskarżonych przez MTKJ o zbrodnie wojenne;

– przyjęcie na poziomie Federacji Bośni i Hercegowiny niezbędnego prawodawstwa dotyczącego nadawania publicznego; rozpoczęcie reformy sektora nadawania publicznego;

– wdrożenie strategii reformy administracji publicznej z 2006 r. i zapewnienie ministerstwom i instytucjom szczebla krajowego odpowiedniego finansowania i wyposażenia, głównie pod względem pomieszczeń i personelu, a także umożliwienie im prowadzenia działań;

– zwiększenie zdolności administracyjnych w ramach przygotowań do realizacji zobowiązań wynikających z Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz Umowy przejściowej;

– kontynuowanie starań na rzecz pojednania obywateli krajów tego regionu i nasilenie wysiłków w celu znalezienia ostatecznego rozwiązania otwartych kwestii w stosunkach dwustronnych, zwłaszcza sporów granicznych;

– znaczące postępy w tworzeniu w Bośni i Hercegowinie jednolitego obszaru gospodarczego, którego podstawą jest swobodny przepływ towarów, kapitału, usług i osób;

– likwidowanie barier strukturalnych utrudniających funkcjonowanie rynku pracy, w szczególności związanych z opodatkowaniem pracy, poziomem transferów socjalnych oraz systemem ustalania płac, w celu zwiększenia udziału obywateli w rynku pracy oraz wskaźników zatrudnienia;

– podjęcie działań w celu podniesienia funkcjonalności i żywotności struktur instytucjonalnych oraz lepszego poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, w razie konieczności także poprzez wprowadzenie odpowiednich poprawek w konstytucji Bośni i Hercegowiny.

<u>Kryteria polityczne</u>

Demokracja i praworządność

Konstytucja / Ład administracyjno-regulacyjny:

– podjęcie dalszych kroków w celu zapewnienia Zgromadzeniu Parlamentarnemu Bośni i Hercegowiny odpowiedniego zaplecza technicznego i personelu;

– koordynowanie w sposób usystematyzowany i zinstytucjonalizowany działań na szczeblu kraju i na szczeblu tworzących go podmiotów, poprzez ustanowienie skutecznych procedur takiej koordynacji na poziomie politycznym, legislacyjnym i technicznym;

– podjęcie odpowiednich działań następczych w odpowiedzi na wnioski sprawozdań Najwyższych Izb Kontroli Bośni i Hercegowiny oraz podjęcie odpowiednich kroków przeciwko osobom odpowiedzialnym za nieprawidłowości.

Parlament / wybory:

– zmiana ordynacji wyborczej w odniesieniu do członków prezydium Bośni i Hercegowiny oraz przedstawicieli w Izbie Ludowej w celu zapewnienia pełnej zgodności z Europejską Konwencją Praw Człowieka oraz z zobowiązaniami wynikającymi z przystąpienia do Rady Europy.

Administracja publiczna:

– zapewnienie Urzędowi Koordynatora Administracji Publicznej niezbędnych zasobów ludzkich i zaplecza technicznego, aby mógł sprawować swoje funkcje;

– dalsze usprawnianie procedur naboru, spełniającego obiektywne kryteria i kryteria oparte na osiągnięciach zawodowych, dążąc do zachowania przejrzystości i szybkiego zatrudnienia odpowiednio wykwalifikowanych urzędników służby cywilnej;

– harmonizacja przepisów dotyczących służby cywilnej w celu stworzenia odpowiedzialnej, skutecznej służby cywilnej, ukierunkowanej na rozwój kariery zawodowej;

– zakończenie procesu łączenia biura krajowego rzecznika praw obywatelskich z biurami rzeczników działających na szczeblu podmiotów wchodzących w skład Bośni i Hercegowiny oraz wyposażenie krajowego biura w odpowiednie, umożliwiające funkcjonowanie zasoby.

System sądownictwa:

– wzmocnienie niezależności i rozliczalności organów sądownictwa oraz podniesienie ich skuteczności, w tym poprzez zmniejszenie liczby zaległych spraw sądowych;

– przyjęcie i rozpoczęcie realizacji strategii rozwoju sektora sądownictwa;

– zapewnienie odpowiednich szkoleń w sądownictwie, w szczególności w zakresie prawodawstwa w dziedzinie praw człowieka oraz kwestii związanych z wdrażaniem Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu.

Polityka zwalczania korupcji:

– przyjęcie i realizacja szczegółowego planu działania w zakresie zwalczania korupcji, opracowanego na podstawie krajowej strategii zwalczania korupcji;

– wdrożenie zaleceń opracowanych przez Grupę Państw przeciwko Korupcji (GRECO) działającą przy Radzie Europy oraz realizacja zobowiązań wynikających z międzynarodowych konwencji o zwalczaniu korupcji;

– aktywne ściganie korupcji i kierowanie się zasadą „zero tolerancji” w odniesieniu do stwierdzonych przypadków;

– odpowiednie wdrożenie ustawy o konflikcie interesów.

Prawa człowieka i ochrona mniejszości:

– wykreślenie z konstytucji Republiki Serbskiej zapisu dotyczącego kary śmierci;

– poprawa stanu wdrożenia konwencji międzynarodowych ratyfikowanych przez Bośnię i Hercegowinę, w tym stopnia spełnienia wymogów związanych ze sprawozdawczością;

– osiągniecie porozumienia co do kompleksowej reformy systemu więziennictwa i budowa krajowego zakładu karnego;

– dalsze doskonalenie ram prawnych dotyczących mniejszości w celu pełnego dostosowania ich do wymogów określonych w Konwencji Ramowej Rady Europy o Ochronie Mniejszości Narodowych oraz zapewnienie wykonywania ich na terenie całego kraju;

– umożliwienie prawidłowego funkcjonowania krajowej Radzie Mniejszości Narodowych i jednostkom spełniającym podobne zadania na poziomie podmiotów wchodzących w skład Bośni i Hercegowiny;

– opracowanie i wdrożenie wszystkich sektorowych planów działania w ramach krajowej strategii na rzecz Romów, które są częścią kompleksowej strategii zmniejszania ubóstwa i zwiększenia integracji społecznej;

– kontynuacja procesu deinstytucjonalizacji, rozwoju systemu usług i pomocy na szczeblu społeczności lokalnej na rzecz osób pozostających na utrzymaniu, w tym także w dziedzinie zdrowia psychicznego.

Kwestie regionalne i zobowiązania międzynarodowe:

– przyczynianie się do zacieśniania współpracy regionalnej, pojednania oraz utrzymywania dobrych stosunków sąsiedzkich, między innymi poprzez wspieranie procesu przechodzenia z etapu paktu stabilizacji do etapu współpracy, za którą w większym stopniu odpowiedzialność przejmują regiony, oraz skuteczne wdrażanie postanowień Środkowoeuropejskiej umowy o wolnym handlu (CEFTA);

– zacieśnienie współpracy z sąsiednimi państwami, szczególnie w zakresie współpracy transgranicznej, zwalczania przestępczości zorganizowanej, nielegalnego handlu i przemytu, współpracy sądowniczej i zarządzania granicami;

– aktywne dążenie do rozwiązania nierozstrzygniętych dotychczas kwestii dotyczących granic z sąsiednimi państwami;

– odpowiednie finansowanie Funduszu na rzecz Powrotu Uchodźców i zapewnienie jego pełnej operacyjności; przyczynianie się do pełnej realizacji deklaracji z Sarajewa; zakończenie procesu powrotu uchodźców oraz osiągnięcie znacznego postępu w ich integracji gospodarczej i społecznej.

Kryteria gospodarcze:

– wzmocnienie stabilności makroekonomicznej poprzez prowadzenie zrównoważonej polityki fiskalnej, przy pomocy ostrożnościowych instrumentów, w celu utrzymania stabilności finansowej w świetle szybkich zmian w zakresie pośrednictwa finansowego;

– przyspieszenie tempa procesu prywatyzacji, przy założeniu przeniesienia do sektora prywatnego 5-10% kapitału należącego obecnie do sektora publicznego, przy czym Federacja powinna zmierzać do osiągnięcia górnego pułapu;

– rozwój opartych na zasadach podatkowych mechanizmów nadzoru podatkowego oraz zacieśnianie współpracy instytucjonalnej, wspierającej dyscyplinę podatkową w obrębie samych tworzących kraj podmiotów jak również w stosunkach między tymi podmiotami a instytucjami szczebla krajowego; stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju współpracy instytucjonalnej w ramach właściwie funkcjonującej Krajowej Rady Fiskalnej;

– zakończenie procesu rozliczania roszczeń krajowych, w ramach dostępnych w budżecie środków, oraz sprowadzenie zadłużenia publicznego na drogę trwałego spadku;

– poprawa ładu korporacyjnego poprzez osiągnięcie znacznych postępów w zakresie restrukturyzacji i likwidacji przynoszących straty przedsiębiorstw państwowych;

– stworzenie sądom handlowym odpowiednich warunków do wykonywania swoich zadań oraz w szczególności umożliwienie im bardziej skutecznego prowadzenia procedur upadłościowych przedsiębiorstw.

Normy europejskie

Rynek wewnętrzny

Swobodny przepływ towarów:

– udoskonalanie i wdrażanie ram prawnych dotyczących normalizacji, metrologii, akredytacji i certyfikacji towarów w celu zapewnienia ich zgodności z normami europejskimi i najlepszymi praktykami; dalsze dostosowywanie przepisów technicznych do przepisów dorobku prawnego UE; zwiększanie wydajności infrastruktury i instytucji odpowiedzialnych za zapewnianie jakości oraz stworzenie podstawy prawnej dla potrzeb procedur oceny zgodności;

– systematyczne postępy we wprowadzaniu norm europejskich;

– w przypadku środków mających wpływ na wymianę handlową – stworzenie mechanizmów wewnętrznej konsultacji i powiadamiania o nowych przepisach technicznych przed przyjęciem takich środków;

– zapewnienie pełnej operacyjności Agencji Nadzoru Rynku oraz podejmowanie dalszych kroków zmierzających do utworzenia struktury nadzoru rynku opowiadającej wymogom określonym w przepisach dorobku wspólnotowego dotyczących swobodnego przepływu towarów;

– przyjęcie na szczeblu krajowym ustawy o wyrobach farmaceutycznych i medycznych oraz utworzenie krajowej agencji ds. wyrobów farmaceutycznych.

Przepływ osób, usług oraz prawo przedsiębiorczości:

– sprowadzenie na szczebel krajowy nadzoru bankowego (wraz z dodatkowymi działaniami nadzoru) oraz zapewnienie skutecznego działania takiego organu nadzorczego, zgodnie z bazylejskimi podstawowymi zasadami skutecznego nadzoru bankowego;

– przyjęcie krajowych ustaw o zobowiązaniach finansowych;

– zapewnienie skutecznego funkcjonowania agencji nadzorującej rynek ubezpieczeń Bośni i Hercegowiny, która gwarantuje istnienie jednolitego wewnętrznego rynku ubezpieczeń;

– stworzenie spójnych ram legislacyjnych i regulacyjnych dotyczących rynków kapitałowych w celu utworzenia jednolitego obszaru gospodarczego i stworzenie odpowiednich warunków instytucjonalnych umożliwiających koordynację prowadzonej na rynkach kapitałowych polityki i odnośnych przepisów prawnych.

Swobodny przepływ kapitału:

– dalsze postępy w znoszeniu barier ograniczających przepływy kapitału poza granice kraju.

Cła i podatki:

– dalsze zbliżanie przepisów prawa krajowego i zasad postępowania w dziedzinie ceł i podatków do przepisów dorobku UE oraz dopilnowanie, aby stawki celne Bośni i Hercegowiny zostały w odpowiednim czasie uaktualnione w oparciu o najnowszą Nomenklaturę Scaloną;

– dopilnowanie, aby ramy prawne regulujące funkcjonowanie stref wolnocłowych odpowiadały normom UE i gwarantowały odpowiedni nadzór tychże stref;

– zagwarantowanie odpowiedniego stosowania reguł pochodzenia, w tym przestrzegania zasad diagonalnej kumulacji;

– wdrożenie zasad ustalania wartości celnej zgodnie z międzynarodowymi normami i praktykami;

– zniesienie opłat o skutku równoważnym do opłat celnych (opłaty celne za przetwarzanie zgłoszenia celnego);

– dalsze zwiększanie zdolności administracyjnych w zakresie wdrażania przepisów w dziedzinie ceł i podatków oraz walki z korupcją, przestępczością transgraniczną i uchylaniem się od płacenia podatków;

– uzgodnienie stałej metody podziału między kraj, tworzące go podmioty a dystrykt Brčko dochodów z tytułu podatków pośrednich;

– zobowiązanie się do przestrzegania zasad kodeksu postępowania w dziedzinie opodatkowania przedsiębiorstw i zapewnienie zgodności nowych środków podatkowych z tymi zasadami.

Konkurencja:

– ulepszenie istniejących przepisów antymonopolowych zgodnie z wymogami Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz wzmocnienie zdolności administracyjnych Rady ds. konkurencji;

– przyspieszenie tempa przygotowań w dziedzinie pomocy państwa, a zwłaszcza przyjęcie niezbędnych przepisów, powołanie niezależnego organu ds. monitorowania pomocy państwa oraz zadbanie o przejrzystość wszelkich środków pomocy przyznawanych w Bośni i Hercegowinie.

Zamówienia publiczne:

– zapewnienie odpowiedniego funkcjonowania jednolitego systemu zamówień publicznych oraz wdrożenie przepisów i stosowanie odpowiednich procedur zamówień publicznych; dalsze zwiększanie zdolności administracyjnych.

Prawo własności intelektualnej:

– zagwarantowanie pełnej operacyjności Instytutu ds. Własności Intelektualnej, tak aby mógł on skutecznie wykonywać powierzone mu zadania oraz wdrażanie i egzekwowanie istniejących ram prawnych;

– opracowanie planu działania dotyczącego rozwijania niezbędnych zdolności w zakresie wdrażania i egzekwowania praw własności intelektualnej, w którym szczególny nacisk położony zostanie na specjalistyczne szkolenia dla organów zajmujących się egzekwowaniem prawa, sędziów, prokuratorów i służby celnej;

– zacieśnianie współpracy organów egzekwowania prawa i wszelkich zainteresowanych stron w celu poprawy skuteczności egzekwowania prawa oraz rozpoczęcie kampanii informacyjnych.

Zatrudnienie i polityka społeczna:

– dalszy rozwój polityki integracji i opieki społecznej;

– rozwój mechanizmów dialogu społecznego;

– podjęcie dalszych działań w celu poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych;

– stworzenie odpowiednich struktur administracyjnych i rozwój zdolności w dziedzinie ochrony konsumentów i zdrowia.

Edukacja i badania naukowe:

– wdrożenie krajowej ustawy o szkolnictwie wyższym, a tym samym umożliwienie wdrożenia głównych założeń procesu bolońskiego i konwencji lizbońskiej (o uznawaniu kwalifikacji);

– rozwiązanie problemu fragmentacji systemu oświaty oraz powielania funkcji różnych poziomów organizacyjnych; usprawnienie procesu kształtowania polityki oraz planowania strategicznego w celu podniesienia jakości edukacji;

– działania zapobiegające dyskryminacji dzieci szkolnych ze względu na ich przynależność etniczną;

– podpisanie i ratyfikacja Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego;

– rozpoczęcie prac nad zintegrowaną polityką w dziedzinie badań naukowych.

Kwestie związane z WTO

– kontynuowanie reform niezbędnych do osiągnięcia zgodności z zasadami i zobowiązaniami związanymi z uczestnictwem w WTO oraz kontynuowanie starań w celu przystąpienia do WTO.

Polityka sektorowa

Przemysł i MŚP:

– stworzenie spójnych ram legislacyjnych i instytucjonalnych dla MŚP, umożliwiających skuteczne wdrożenie postanowień Karty MŚP;

– przyjęcie proponowanej ogólnokrajowej strategii na rzecz MŚP oraz stworzenie na poziomie kraju minimalnych zdolności, niezbędnych do zapewnienia na terenie całego kraju spójności i odpowiedniej koordynacji polityki w dziedzinie MŚP, w tym powołanie krajowej Agencji ds. MŚP oraz stworzenie forum dialogu i konsultacji z MŚP;

– rozwijanie kompleksowej polityki przemysłowej.

Rolnictwo i rybołówstwo:

– przyjęcie ustawy o rolnictwie, żywności i rozwoju obszarów wiejskich oraz stworzenie odpowiednich ram prawnych umożliwiających harmonijne wdrożenie polityki w dziedzinie rolnictwa, żywności i rozwoju obszarów wiejskich; opracowanie kompleksowej, krajowej strategii rozwoju rolnictwa;

– wzmocnienie na szczeblu krajowym zdolności administracyjnych w dziedzinie rolnictwa, żywności i rozwoju obszarów wiejskich, w celu umożliwienia skutecznej koordynacji wdrażania polityki rynkowej i rozwoju obszarów wiejskich na terenie całego kraju; działania zmierzające do powołania krajowego ministerstwa odpowiedzialnego za kwestie rolnictwa, żywności i rozwoju obszarów wiejskich i wyposażenie go w zasoby umożliwiające wykonanie przydzielonych zadań;

– przyjęcie przepisów odpowiadających europejskim normom bezpieczeństwa żywności, normom weterynaryjnym i fitosanitarnym oraz rozpoczęcie ich wdrażania;

– zwiększenie zdolności badań laboratoryjnych i kontrolnych obejmujących kwestie bezpieczeństwa żywności, weterynaryjne i fitosanitarne; stworzenie laboratoriów referencyjnych oraz stosowanie procedur pobierania próbek odpowiadających wymogom UE;

– usprawnienie systemu identyfikacji i rejestracji przepływów bydła oraz rozpoczęcie identyfikacji i rejestracji przepływów świń, owiec i kóz.

Ochrona środowiska:

– przyjęcie krajowej ustawy o środowisku naturalnym stanowiącej ramy dla harmonijnej ochrony środowiska naturalnego na obszarze całego kraju;

– kontynuacja wdrażania przepisów dotyczących oceny oddziaływania na środowisko;

– ratyfikacja i rozpoczęcie wdrażania międzynarodowych konwencji z tej dziedziny, w tym konwencji z Aarhus i konwencji z Espoo;

– powołanie Państwowej Agencji Środowiska i zagwarantowanie jej sprawnego funkcjonowania;

– dalsze wzmacnianie zdolności administracyjnych instytucji, w szczególności krajowych, prowadzących działalność w obszarze ochrony środowiska, oraz poprawa komunikacji i koordynacji między tymi instytucjami.

Energia:

– wypełnienie zobowiązań wynikających z Traktatu o Wspólnocie Energetycznej od 1 lipca 2007 r. w zakresie pełnego wdrożenia dorobku prawnego UE dotyczącego wewnętrznego rynku energii elektrycznej i gazu oraz transgranicznej wymiany energii elektrycznej;

– opracowanie i przyjęcie kompleksowej strategii energetycznej.

Polityka transportowa:

– dalsze wdrażanie postanowień Protokołu ustaleń w sprawie rozwoju podstawowej sieci transportu regionalnego w Europie Południowo-Wschodniej, w tym załącznika o obszarze transportu kolejowego w Europie Południowo-Wschodniej; koordynacja i konsolidacja na poziomie kraju i tworzących go podmiotów planowania infrastruktury transportowej tak, aby projekty transportowe dotyczące podstawowej sieci transportu regionalnego w Europie Południowo-Wschodniej były systematycznie traktowane priorytetowo;

– dalsze dostosowywanie do przepisów dorobku wspólnotowego w zakresie transportu drogowego (normy techniczne i bezpieczeństwa, przepisy socjalne i dostęp do rynku);

– całkowite wdrożenie krajowej ustawy o kolei; przygotowanie sprawozdania o stanie sieci kolejowej w związku z przewidywanym otwarciem dostępu do infrastruktury;

– wypełnienie zobowiązań podjętych w pierwszej fazie przejściowej Umowy o europejskiej wspólnej przestrzeni lotniczej łącznie z wdrożeniem odpowiedniego prawodawstwa w dziedzinie lotnictwa.

Społeczeństwo informacyjne i media:

– przyjęcie ustawy o Agencji ds. Społeczeństwa Informacyjnego oraz stworzenie takiej agencji;

– wdrażanie i egzekwowanie przepisów dotyczących telekomunikacji/łączności elektronicznej, w celu stworzenia w pełni zliberalizowanego i konkurencyjnego rynku; wprowadzenie na rynku niezbędnych środków ochrony konkurencji;

– utrzymanie niezależności organu regulacji komunikacji; wzmocnienie jego zdolności administracyjnej.

Kontrola finansowa:

– opracowanie i przyjęcie strategii publicznej wewnętrznej kontroli finansowej;

– przyjęcie i wdrożenie przepisów dotyczących metod wewnętrznej kontroli i przeprowadzania audytów w sektorze publicznym.

Statystyka:

– wdrożenie umowy między tworzącymi kraj podmiotami, wchodzącymi w skład systemu statystycznego, w sprawie usprawnienia działalności centralnej agencji statystycznej Bośni i Hercegowiny oraz poszerzenie zasięgu badań statystycznych i poprawa ich jakości, w szczególności na poziomie kraju;

– usprawnienie systemu gromadzenia i przetwarzania danych statystycznych dotyczących rolnictwa, zgodnie z normami i metodami stosowanymi w UE;

– podniesienie jakości i rozszerzenie zakresu danych statystycznych dotyczących skonsolidowanych rachunków narodowych;

– stworzenie ram prawnych niezbędnych do przeprowadzenia spisu ludności; uzgodnienie daty przeprowadzenia spisu i rozpoczęcie przygotowań do jego przeprowadzenia.

Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo

Wizy, kontrole graniczne, azyl i migracja:

– zapewnienie departamentowi migracji w Ministerstwie Bezpieczeństwa odpowiedniego personelu a departamentowi spraw zagranicznych – odpowiednich warunków pod względem pomieszczeń, urządzeń, personelu i szkoleń;

– przyjęcie krajowej strategii w dziedzinie migracji oraz nowej ustawy o przemieszczaniu się i pobycie cudzoziemców;

– wykonanie zawartej między WE a Bośnią i Hercegowiną umowy o readmisji oraz przeprowadzenie negocjacji w sprawie takich umów z krajami pochodzenia migrantów przejeżdżających przez terytorium kraju;

– przystosowanie ośrodków dla uchodźców do norm międzynarodowych i zapewnienie przejęcia przez te ośrodki pełnej odpowiedzialności za własne finansowanie i zarządzanie;

– przyjęcie i wdrożenie poprawionej krajowej strategii zintegrowanego zarządzania granicami, opracowanej w oparciu o wytyczne dotyczące zintegrowanego zarządzania granicami dla Bałkanów Zachodnich oraz krajowego planu działania w tej dziedzinie;

– dalsze usprawnianie funkcjonowania przejść granicznych.

Pranie pieniędzy:

– zatrudnienie pełnej liczby pracowników w jednostce analityki finansowej;

– dalsza poprawa sytuacji w dziedzinie prawodawstwa dotyczącego zwalczania procederu prania pieniędzy, w tym kwestii wdrażania i egzekwowania takich przepisów.

Narkotyki:

– opracowanie krajowej polityki walki z narkotykami, odpowiadającej normom europejskim;

– zapewnienie pełnej operacyjności krajowego biura ds. narkotyków.

Policja:

– dalsze wzmacnianie krajowej agencji ds. wywiadu i ochrony, zwłaszcza poprzez zakończenie procesu rekrutacji.

Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i terroryzmu:

– opracowanie i wykonanie wszystkich planów działania, przewidzianych w krajowej strategii zwalczania przestępczości zorganizowanej;

– aktualizacja i wykonanie krajowego planu działania w dziedzinie zwalczania handlu ludźmi;

– ratyfikacja Konwencji Rady Europy o działaniach zapobiegających handlowi ludźmi;

– nasilenie walki ze zorganizowaną przestępczością oraz zacieśnienie współpracy międzynarodowej z organami egzekwowania prawa;

– podjęcie dodatkowych działań na rzecz ochrony ofiar handlu ludźmi oraz zagwarantowanie skutecznego wdrażania przepisów dotyczących ochrony świadków;

– poprawa zdolności krajowej agencji ds. wywiadu i ochrony w zakresie walki z terroryzmem oraz zacieśnianie współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie, w tym poprzez skuteczne wdrażanie konwencji międzynarodowych.

Ochrona danych osobowych:

– powołanie niezależnego organu nadzorczego (agencji ochrony danych) i wyposażenie go w odpowiednie uprawnienia i wystarczające zasoby finansowe i ludzkie.

3.2. Priorytety średnioterminowe

Kryteria polityczne

Demokracja i praworządność

Konstytucja / Ład administracyjno-regulacyjny

– kontynuacja procesu uzgadniania i wprowadzania poprawek do konstytucji Bośni i Hercegowiny, przyczyniających się do powstania bardziej sprawnych i stabilnych finansowo struktur instytucjonalnych, większego poszanowania praw człowieka i praw podstawowych oraz wspierających proces integracji europejskiej;

– regularne postępy w przejmowaniu przez organy szczebla krajowego pełnej odpowiedzialności za kształtowanie polityki i podejmowanie decyzji.

Administracja publiczna:

– wdrożenie reformy administracji publicznej i zagwarantowanie jej stabilności; zwiększenie zdolności stopniowej harmonizacji przepisów i wdrożenia wspólnotowego dorobku prawnego.

System sądownictwa:

– wdrożenie strategii rozwoju sektora sądownictwa, konsolidacja niezależnych, wiarygodnych i skutecznych organów sądowych, stanowiących podstawę państwa prawa i zapewniających wszystkim obywatelom sprawiedliwy dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz zapewnienie sądom odpowiedniego wyposażenia technicznego i środków finansowych, niezbędnych do skutecznego i prawidłowego wykonywania przydzielonych im zadań.

Prawa człowieka i ochrona mniejszości:

– zagwarantowanie pełnej zgodności krajowego prawodawstwa z postanowieniami Europejskiej Konwencji Praw Człowieka;

– zagwarantowanie mniejszościom należytej ochrony, odpowiadającej normom UE i normom międzynarodowym; całkowite wdrożenie krajowej strategii na rzecz Romów oraz powiązanych z nią sektorowych planów działania; opracowanie danych, które mogą stać się podstawą rozwoju strategii integracji społecznej, planów działania oraz ich oceny.

Kwestie regionalne i zobowiązania międzynarodowe:

– dalsze promowanie dialogu regionalnego, stabilności, dobrych stosunków sąsiedzkich oraz współpracy;

– dostosowanie umowy zawartej ze Stanami Zjednoczonymi w odniesieniu do warunków oddawania osób pod jurysdykcję Międzynarodowego Trybunału Karnego do zasad przewodnich UE przyjętych przez Radę Europejską we wrześniu 2002 r.

Kryteria gospodarcze:

– poprawa jakości finansów publicznych poprzez zmniejszenie udziału wydatków publicznych w PKB, restrukturyzację wydatków tak, by preferowane były dziedziny pobudzające wzrost gospodarczy oraz wzmacnianie zdolności planowania w zakresie polityki gospodarczej;

– zakończenie procesu prywatyzacji oraz likwidacja przynoszących straty przedsiębiorstw państwowych, których sprzedaż jest niemożliwa;

– zwiększenie wskaźnika udziału w gospodarce oficjalnej poprzez obniżenie składek na ubezpieczenie społeczne, reformę systemu emerytalno-rentowego oraz ułatwianie mobilności siły roboczej na terenie całego kraju;

– przyspieszenie tempa procesu rozdziału elementów działalności w podmiotach przemysłu sieciowego w celu dopuszczenia innych dostawców na rynki elektryczności, gazu i telekomunikacji a tym samym podniesienia konkurencyjności i zagwarantowania efektywnej alokacji zasobów;

– kontynuacja reform dotyczących rejestracji majątku, wykonywania umów, procedur upadłościowych, rejestracji, opodatkowania firm oraz udzielania im zezwoleń w celu poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej i promowania przedsiębiorczości; likwidacja nakładających się przepisów, przyjętych na różnych szczeblach władzy oraz zniesienie podwójnego, powstałego na poziomie tworzących kraj podmiotów, opodatkowania firm.

Normy europejskie

Rynek wewnętrzny

Swobodny przepływ towarów:

– kontynuacja tworzenia infrastruktury zapewniającej jakość towarów, a także dostosowywanie krajowych przepisów w zakresie norm, certyfikacji, metrologii, akredytacji i oceny zgodności do dorobku wspólnotowego oraz transpozycja dyrektyw opartych na nowym i globalnym podejściu oraz dyrektyw opartych na starym podejściu;

– dalsze wdrażanie norm europejskich i przyspieszanie działań zmierzających do pełnego członkostwa w europejskich instytucjach normalizacyjnych, tj. Europejskim Komitecie Normalizacyjnym, Europejskim Komitecie Normalizacyjnym Elektrotechniki oraz Europejskim Instytucie Norm Telekomunikacyjnych;

– utworzenie systemu nadzoru rynku odpowiadającego normom europejskim.

Cła i podatki:

– zapewnienie dalszego zbliżania krajowych przepisów w dziedzinie ceł i podatków do wspólnotowego dorobku prawnego oraz dalsze zwiększanie zdolności administracyjnych w zakresie wdrażania takich przepisów oraz walki z korupcją, przestępczością transgraniczną i uchylaniem się od płacenia podatków;

– poprawa przejrzystości oraz usprawnienie wymiany informacji między podmiotami regionalnymi oraz z UE w celu ułatwienia wdrażania środków zapobiegających unikaniu zobowiązań podatkowych i uchylaniu się od nich.

Konkurencja:

– wprowadzenie w życie ustawodawstwa w dziedzinie pomocy państwa i zapewnienie sprawnego funkcjonowania organu ds. monitorowania pomocy państwa;

– opracowanie wyczerpującego wykazu pomocy państwa.

Zamówienia publiczne:

– zagwarantowanie zgodności przepisów dotyczących zamówień publicznych ze wspólnotowym dorobkiem prawnym oraz zapewnienie, że procedury udzielania zamówień publicznych są stosowane prawidłowo.

Zatrudnienie i polityka społeczna:

– rozwój systemu usług na poziomie społeczności lokalnych jako alternatywy dla opieki zinstytucjonalizowanej w dziedzinie zdrowia psychicznego, przy zagwarantowaniu wystarczających środków finansowych na opiekę w zakresie zdrowia psychicznego.

Edukacja i badania naukowe:

– działania na rzecz usprawnienia systemu oświaty, w tym szkolnictwa podstawowego, oraz stworzenia nowoczesnego systemu kształcenia i szkolenia zawodowego;

– propagowanie współpracy regionalnej w dziedzinie szkolnictwa wyższego.

Statystyka:

– opracowanie wiarygodnych statystyk gospodarczych oraz rozwijanie zdolności administracyjnych w zakresie opracowywania i publikowania podstawowych, odpowiadających normom europejskim, danych statystycznych, w szczególności w dziedzinie rachunków narodowych, rolnictwa, makroekonomii i działalności gospodarczej oraz statystyk społecznych, w tym dotyczących edukacji, pracy i zdrowia;

– przeprowadzenie spisu ludności.

Polityka sektorowa

Przemysł i MŚP:

– zagwarantowanie wdrożenia postanowień Karty MŚP;

– zagwarantowanie wdrożenia polityki przemysłowej.

Rolnictwo i rybołówstwo:

– wdrożenie kompleksowej, krajowej strategii rozwoju rolnictwa, obejmującej cały kraj;

– dalsze rozwijanie krajowych zdolności w zakresie koordynacji i harmonizacji polityki w dziedzinie rolnictwa, żywności i rozwoju obszarów wiejskich, usprawnienie mechanizmów wdrażania polityki oraz dalsze zbliżanie przepisów krajowych do dorobku wspólnotowego;

– przyjęcie kolejnych, odpowiadających normom, przepisów w dziedzinie bezpieczeństwa żywności, weterynaryjnych i fitosanitarnych oraz stworzenie skutecznego systemu kontroli;

– przeprowadzenie oceny zgodności zakładów rolno-spożywczych z wymogami UE oraz opracowanie i rozpoczęcie realizacji programu modernizacji tych zakładów.

Ochrona środowiska:

– dalsze prace nad stopniową transpozycją wspólnotowego dorobku prawnego, ze szczególnym naciskiem na gospodarowanie odpadami, jakość wody, jakość powietrza, ochronę przyrody oraz zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrolę;

– realizacja planów strategicznych, w tym strategii inwestycyjnych oraz zwiększanie nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę środowiskową, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii odprowadzania i oczyszczania ścieków, zaopatrzenia w wodę pitną oraz gospodarowania odpadami stałymi;

– uwzględnianie wymogów ochrony środowiska przy opracowywaniu i wdrażaniu polityki w innych sektorach.

Polityka transportowa:

– stworzenie warunków konkurencji w sektorze transportu kolejowego, w tym powołanie organu regulacyjnego i ds. bezpieczeństwa kolei;

– zapewnienie dalszego zbliżenia przepisów krajowych do wspólnotowego dorobku prawnego w dziedzinie transportu, w szczególności w zakresie norm technicznych i norm bezpieczeństwa (w tym wprowadzenia tachografu cyfrowego), norm socjalnych i liberalizacji rynku;

– wypełnienie zobowiązań podjętych w drugiej fazie przejściowej Umowy o europejskiej wspólnej przestrzeni lotniczej.

Energia:

– przyspieszenie restrukturyzacji zakładów energetycznych użyteczności publicznej, w szczególności w sektorze energii elektrycznej i gazu, realizacja opracowanych przez tworzące kraj podmioty planów działania w zakresie restrukturyzacji sektora energii elektrycznej, opracowanie i realizacja powiązanych planów dotyczących reformy sektora węglowego, utworzenie operatora systemu przesyłowego oraz operatorów systemu dystrybucji w sektorze gazu oraz stworzenie wewnętrznego rynku gazu;

– stworzenie skonsolidowanego systemu prawnego regulującego kwestie energii elektrycznej i gazu, otwartego na inne sektory energii i odpowiadającego postanowieniom Traktatu o Wspólnocie Energetycznej, przy równoczesnym należytym uwzględnieniu problemów odbiorców znajdujących się w trudnej sytuacji socjalnej.

Społeczeństwo informacyjne i media:

– pełne wdrożenie przepisów dotyczących nadawania publicznego oraz zakończenie reformy strukturalnej tego sektora;

– dostosowanie przepisów krajowych dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej do unijnych ram prawnych oraz zapewnienie ich wdrażania i egzekwowania;

– dostosowanie się do postanowień Europejskiej konwencji o telewizji ponadgranicznej oraz do przepisów dyrektywy „telewizja bez granic”.

Kontrola finansowa:

– wdrożenie dokumentu strategicznego dotyczącego publicznej wewnętrznej kontroli finansowej oraz powiązanego planu działania;

– wzmacnianie zdolności operacyjnych i skuteczności a także niezależności finansowej najwyższych izb kontroli;

– opracowanie procedur i zdolności administracyjnych gwarantujących skuteczną ochronę interesów finansowych UE.

Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo

Wizy, kontrole graniczne, azyl i migracja:

– wdrożenie polityki wizowej, polityki azylowej i polityki w zakresie migracji zgodnie z normami UE;

– podnoszenie skuteczności zarządzania granicami, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii infrastruktury granicznej i ochrony zielonej granicy.

Pranie pieniędzy:

– ciągłe zwiększanie skuteczności egzekwowania przepisów dotyczących prania pieniędzy.

Narkotyki:

– wyposażenie organów egzekwowania prawa w odpowiedni sprzęt do walki z handlem narkotykami; osiągnięcie zadowalającego poziomu współpracy między agencjami i współpracy międzynarodowej, prowadzącej do znacznej poprawy wyników w tej dziedzinie.

Policja:

– zakończenie reformy policji.

Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i terroryzmu:

– osiągnięcie znaczących wyników w walce z przestępczością zorganizowaną, wszelkimi rodzajami nielegalnego handlu i terroryzmu a także skuteczne ściganie sprawców tych przestępstw.

Ochrona danych osobowych:

– wprowadzenie w życie krajowej ustawy o ochronie danych osobowych zgodnej ze wspólnotowym dorobkiem prawnym oraz zapewnienie skutecznego monitorowania i egzekwowania tych przepisów.

4. PROGRAMOWANIE

Pomoc Wspólnoty dla krajów Bałkanów Zachodnich, udzielana w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia, świadczona będzie na podstawie istniejących instrumentów finansowych, w szczególności rozporządzenia Rady (WE) nr 1085/2006 (IPA), natomiast w przypadku programów przyjętych przed 2007 r., na podstawie rozporządzenia Rady nr 2666/2000 z dnia 5 grudnia 2000 r. (rozporządzenie w sprawie CARDS)[4]. Porozumienia o finansowaniu stanowią podstawę prawną dla realizacji konkretnych programów. W związku z powyższym niniejsza decyzja nie niesie ze sobą skutków finansowych. Bośnia i Hercegowina może mieć dostęp do finansowania w ramach programów obejmujących kilka państw i programów horyzontalnych.

[4] Dz.U. L 306 z 7.12.2000, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2112/2005 (Dz.U. L 344 z 27.12.2005, str. 23).

5. UWARUNKOWANIA

Pomoc dla krajów Bałkanów Zachodnich jest uzależniona od postępów w spełnianiu kryteriów kopenhaskich oraz od osiągania poszczególnych celów priorytetowych określonych w niniejszym partnerstwie europejskim. Niewypełnienie tych warunków może prowadzić do podjęcia przez Radę odpowiednich środków na podstawie art. 21 rozporządzenia Rady (WE) nr 1085/2006 lub, w przypadku programów przyjętych przed 2007 r. – na podstawie art. 5 rozporządzenia (WE) nr 2666/2000. Pomoc Wspólnoty może również podlegać warunkom określonym przez Radę w jej konkluzjach z dnia 29 kwietnia 1997 r., szczególnie w zakresie zobowiązania się przez odbiorców do przeprowadzenia reform demokratycznych, gospodarczych i instytucjonalnych. Szczegółowe warunki są również zawarte w poszczególnych programach rocznych. W następstwie decyzji o finansowaniu podpisane zostanie z Bośnią i Hercegowiną porozumienie o finansowaniu.

6. MONITOROWANIE

Realizacja partnerstwa europejskiego podlega kontroli z wykorzystaniem mechanizmów ustanowionych w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia, w szczególności rocznych sprawozdań z postępów przedstawianych przez Komisję.